

*В. В. Оніщенко, аспірант, К. Ю. Тверітін, аспірант,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ ДЕРЖАВНИХ БАНКІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Дослідження практичної діяльності українських державних банків дають підстави вважати, що основною метою їх функціонування є реалізація певних комерційних інтересів за рахунок коштів вкладників та платників податків, що не тільки не сприяє економічному зростанню нашої країни, але і гальмує його через розсіювання обмежених державних фінансових ресурсів між значними обсягами дрібних комерційних капіталовкладень. З цих позицій, переорієнтування вітчизняних державних банків на участь у національному розвитку є одним із перспективних напрямків функціонування банківської системи в цілому.

Однак однією із перепон реалізації швидкого процесу такого переорієнтування є недосконалість нормативно правової бази, у відповідності із якою банк визнається державним за умови 100 % власності держави у його статутному капіталі. Такий підхід зумовлює відсутність будь-якого конкретного розуміння тих функцій та задач, які стоять перед державним банком і що саме відрізняє його від комерційного.

Тому, ми вважаємо, що конкретизація розуміння сутності державних банків є основою підвищення ефективності їх функціонування як фінансових посередників між урядом та тими державними інвестиційними програмами, що мають бути реалізованими в Україні.

З цих позицій під державним банком ми пропонуємо вважати акціонерну фінансово-кредитну установу, що, перебуваючи у повній власності держави, центрального банку або профільних міністерств, виконує ряд покладених на неї суспільно-значимих функцій, передбачених в нормативно-правових актах даної держави. При цьому, до переліку суспільно-значимих функцій ми пропонуємо віднести: впровадження економічної політики держави безпосередньо у банківській системі, пряме кредитування державних інвестиційних проектів, обслуговування та консультування державних підприємств тощо. Разом з тим, необхідно

зазначити, що державний банк має бути кредитором тих напрямків національного розвитку, які комерційні банки з тих чи інших причин кредитувати не можуть.

Іншими словами державні банки, на нашу думку мають ставити за мету не створення економічного ефекту для себе, а отримання стійких, забезпечених та гарантованих темпів національного розвитку, який має бути направлений на створення соціально-економічного ефекту для держави в цілому.

Такий підхід створює умови, за якими виключається конфронтація між комерційними інтересами, основою яких є отримання прибутку та державними – ефективного, з точки зору держави, розподілу фінансових потоків. Проте, на жаль така конфронтація у сучасних українських державних банках існує, при чому у більшості випадків вирішальним залишається саме комерційний інтерес.

Варто зазначити, що на ті банки, які сьогодні визначаються як державні, а саме ПАТ “Ощадбанк” та ПАТ “Укресімбанк” мають також бути покладені певні суспільно-значимі функції. При цьому до компетенції ПАТ “Ощадбанк” мають бути віднесені операції із населенням: організація оперативної виплати зарплат бюджетним працівникам, пенсій, соціальних допомог, приймання платежів від населення для розрахунку із комунальними підприємствами, державним та місцевим бюджетом, надання консультацій тощо. Тоді як ПАТ “Укресімбанк” має стимулювати вітчизняних державних товаровиробників виходити на іноземні ринки та забезпечувати їх поточні потреби для підвищення ефективності виробництва товарів чи надання певних послуг.

Таким чином, виконання державними банками переліку суспільно-значимих функцій – є одним із найперспективнішим напрямком діяльності банківської системи в контексті забезпечення стабільних темпів національного розвитку.

О. А. Осадча, здобувач

Національного авіаційного університету, м. Київ

ЦІННІСТЬ ПОСЛУГИ ТА ЇЇ КЛАСИФІКАЦІЯ

Послуга має притаманні їй характеристики щодо часу та обсягів, а також нею задовольняють потребу щодо якості та вартості. При цьому вона супроводжується рухом грошових коштів. Це дозволяє управляти відповідним фінансовим забезпеченням та здійснювати інтенсифікацію її створення. Різноманітність сутності послуги обумовлює визначення багатоаспектних ознак та формування класифікацій.